

Fritt Ord, et mulig hus å dø i?

DEBATT

TORGEIR
REBOLLEDD
PEDERSEN

Forfatter og arkitekt

Stiftelsen Fritt Ord går nå inn på eiersiden i arkitektkontoret Snøhetta. Men det er vel en dårlig spøk? At Fritt Ord går inn med 30 millioner i et økonomisk presset arkitektkontor? Man kan si mye bra om dette arkitektkontorets virke, men noen kamparena for ytringsfrihet er Snøhetta ikke, det kan selv ikke Fritt Ords direktør Åmås vri og vrenge det til, selv om han prøver så godt han kan.

For Snøhetta er som andre norske og utenlandske arkitektkontorer; de er stort sett ganske store pragmatikere når alt kommer til praksis, og tar oppdrag over alt der byggherre-egoer er store og penger og sitter løst, også (og ikke minst) i diktaturer som det familieeide diktaturet Saudi-Arabia, hvor kontoret står bak prosjekteringen av bl. a. Effat-Universitetet i Jeddah, Kong Said- Universitet og

det svære «King Abulaziz Centre for World-Culture» i Dhahran.

Jeg regner derfor med at Ketil Trædal Thorsen i Snøhetta igjen viser seg som en løsningsorientert mann, og etter å ha tenkt seg om, i ytringsfrihetens navn vil tilkjennegi at han returnerer alle pengene. Eller kanskje bedre; at han donerer dem til PEN eller Amnesty, som hittil ennå ikke har lyktes å få løslatt den pis-kede saudiarabiske forfatteren, aktivisten og dissidenten Raif Badawi, som har sittet fengslet siden 2012 for sitt arbeid for ytringsfrihet i hjemlandet, bl.a. som grunnlegger av nettstedet «Free Saudi Liberals».

For hva er Fritt Ords formålsparagraf? «Stiftelsen Fritt Ords fremste formål er å verne om og styrke ytringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av det frie ord. Fritt Ord kan også støtte andre sider ved norsk kultur, i første rekke den del av kulturen som gjør bruk av ordet. I særlige tilfelle kan Fritt Ord bidra til å fremme ytringsfriheten i andre land.» Men hittil har

ikke Snøhettas virke, verken her eller i Saudi-Arabia, kommet denne modige Raif Badawi til gode.

Hvis Fritt Ord kan gå inn med millioner av kroner på eiersiden i norske arkitektkontorer med oppdrags- og likviditetsproblemer, vil jo det danne presedens. Jeg vurderer nå å etablere et a/s for prosjektering og montering av ti tusen fuglekasser rundt om i det ganske land, for å utbre svarttrost-sang i ytringsfrihetens navn, og regner med full pott fra Fritt Ord.

Snøhetta har ennå ikke gitt opp å få godkjent kunstneren Bjarne Melgaards omdiskuterte prosjekt «A House to Die In» i Munch-skogen på Ekely, i allianse med en av landets mest aggressive og pengestinne eiendomsutviklere; Selvaag Eiendom.

Fortsetter Fritt Ord denne praksisen, kan man ikke utelukke at stiftelsens renomme vil falle ytterligere, for på sikt å risikere å framstå som et moralsk konkursbo, og bli, sagt med frie ord: Et hus å dø i. Så kan Bjarne Melgaard ta det i bruk, så slipper vi å ødelegge Ekely.